

NÖVÉNYKANDELÁBER A BETONDZSUNGEL ZÖLDÍTÉSÉHEZ

Fejlesztések a VI. kerületben

A LEGÚJABB MAGYAR GREEN CITY FEJLESZTÉS ÚJRAHASZNOSÍTOTT ANYAGOK FELHASZNÁLÁSÁVAL NYÚJT INNOVATÍV MEGOLDÁST OLYAN PROBLÉMÁS BELVÁROSI KÖZTERÜLETEKEN, AHOL A BURKOLAT ÉS A TALAJBAN FUTÓ KÖZMŰ-ÚTVESZTŐK NEM ADNAK LEHETŐSÉGET FÁK TELEPÍTÉSÉRE.

Kisebb-nagyobb hazai városaink utcáin sétálva gyakran tűnődik az ember, milyen sok a burkolt felület, és milyen kevés a zöld, ami oldaná, megtörné, kellemesebbé tenné a betondzsungelt. A realitások talaján maradvá persze tudjuk, hogy a zökkenőmentes autós és gyalogosközlekedésnek a durabilis burkolat alapfeltétele, de azzal is tisztában vagyunk, hogy a növényzet meggyökeresedését, kifejlődését lehetetlenné teszi, így a hön áhított „ingyenes ökológiai szolgáltatásoktól” is elesünk. Felelős városvezetőkben, döntéshozókban felmerül ilyenkor néhány kérdés, megoldandó probléma: a burkolatok alatt átláthatatlanul, labirintusszerűen tekergő közművek, és az új, lélegző burkolat lerakásának költségei előtt megadva magukat lemondjunk az élő, talajkapcsolatos növényzet telepítéséről? Ha mégsem hátrálunk meg, akkor hogyan zöldíthetünk a belváros utcáit a leghatékonyabban anélkül, hogy a teljes utca burkolatát cserélni kelljen? Hogyan „fásíthatunk” ott, ahol a közművek védőtávolságai, vagy a közúti úrszelvény előírások fátelépítést nem tesznek lehetővé? Van a „mobil fák” (planténer) mellett vagy helyett más tényleges talajkapcsolattal rendelkező lehetőség? A planténerek praktikusak és esztétikusak is lehetnek, de 100%-ban emberi gondoskodásra szorulnak és rövid életűek. Vagy esetleg telepítsünk olyan kampánynövényzetet, amely lakossági szimpátiát vált ki, de már ültetése

Több hazai cég összefogásával készült innovatív megoldás a Növénykandeláber, mely eredményesen egészítheti ki az utcafásítási projekteket ott, ahol a közműhálózat miatt nem lehet ültetőgödört ásni

Szöveg:

Bossánszky Krisztina, Somorjai-Tamássy Zsolt, Vincze Tamás

Fotó:

www.green-city.hu

Lásd még:

Chelsea Flower Show OCTOGON 2011/1., **Green City** 2011/2-3., **Történeti kertek Csehországban** 2011/4., **Az ir kertrendekről** 2011/5., **Fenntartható, ökológiaileg működő városi környezet** Nemesvámoson 2011/6., **III. Magyar Kertépítő Verseny** 2011/7., **Peter Berg tájépítész, Németország** 2012/2., **Mi fán terem az ökotudatos játszótér?** 2012/3., **IV. Magyar Kertépítő Verseny** 2012/4., **Floriade - World Horticultural Expo Hollandiában** 2012/5., **Chelsea Flower Show** 2012/6., **Ökológiaileg fenntartható kertépítés Finnországban** 2012/7.

pillanatában gyors halálra van ítélve az igényeknek nem megfelelő környezet miatt? Jó lenne a sűrű belvárosi részekben is árnyat adó zöld a nagy nyári melegben, a tisztább és üdőbb levegő, a lekötött por, a kisebb mértékű felhasznált épületenergia, a növekvő ingatlanérték, a mosolygósabb arcok. Sokat segítene az utcakepen is, ha nem csak falakkal határos burkolt felületeket látnánk utcáinkon.

A Növénykandeláber magyar Green City fejlesztés, amely a Budapest Terézváros vezetőivel való párbeszéd eredményeként született a felmerülő problémák megoldására. Ökológiai fenntarthatóság igényeit szem előtt tartva, újrafelhasznált anyagokból, újrahasznosított ültető közegben, olyan helyen kínál lehetőséget strapabíró kúszónövények fához hasonló telepítésére, ahol a teljes járólappal és aszfaltburkolat, valamint a talajban futó közművek lehetetlenné teszik egy-egy nagyobb fa elültetését.

A fejlesztés céljai és előnyei között a következőket említhetjük:

- fastruktúrájú növényzet olyan helyeken, ahol közművek és burkolat miatt fát nem lehet telepíteni
- könnyen fenntartható: nem kíván minden évben komoly metszést és nyesedékel-szállítást
- a Növénykandeláberre futtatott növények virágokkal és illatukkal is díszítenek
- gyorsan növe, ám könnyen terelhető hajtásai nem érik el a légvezetékeket, de árnyékot adnak
- fasorhoz hasonlóan kiváló környezeti, humán és gazdasági hatást biztosít (levegőtisztítás, pormegkötés, CO₂ lekötés, egészségmegőrzés stb. – lásd www.green-city.hu)
- telepítés után a közlekedő felületből minimális felületet vesz ki (0,4 m x 0,4 m)
- akár szolárvilágítással is szerelhető

A fenti előnyöket mérlegelve döntött úgy Budapest VI. kerületi önkormányzata, hogy turisztikai szempontból is frekvenciát pontjain növénykandelábereket állít fel a burkolt felületek otthonosabbá tételéhez. A kandeláber a Green City alapelveknek megfelelő, egyedi megoldásként számos neves gyártó cég legújabb technológiáit alkalmazza, gyors eredményt kínálva a felmerülő problémákra. Telepítésénél természetesen a közművezetékeket le kell folytatni, mivel a kandeláber szerkezetet egy 2,2 m mélyre lenyúló talajcsavar rögzíti a föld alatt. Ez nyújtja azonban egyik legfontosabb előnyét: ezt a pontszerű telepítést – vízszintes kiterjedés hiányában – a közművektől legszűfoltabb területeken is jó eséllyel véghez lehet vinni.

A telepített kapaszkodó növények ültetőgödörrel jóval kisebb, mint fatársaiké, így a közműveket nem „zavarja”. A növények ültetőközegét komposzt és újrahasznosított földkeverék alkotja, amelyet biológiailag aktív tápanyagokkal töltenek fel a hatékony növekedés érdekében. A gyökerek vándorlását gyökérfogó fólia irányítja, míg a talajfelszín lélegző-vízáteresztő, stabilizált kavicsburkolat zárja, mely egyszerre adja vissza az ültetőgödör felszínének zömét a közlekedésnek, és biztosítja a növény gyökérzetének és a talajnak megfelelő víz és levegő ellátottságát. A növényhordozó kandeláberek szakszerű felállítása után már nem marad más hátra, mint a kiválasztott kúszónövények beültetése. Az ajánlható fajták között szerepel a trombitafolyondár, mely nagy, élénkpirosas-narancsos tölcserével díszít;

a lilaakác, melynek hatalmas, tavasszal nyíló lila fürtjei biztosan maradandó élményt jelentenek az arra sétálóknak, vagy az iszagalag, melynek vadon élő és nemesített fajtái is dús lombzattal, és színes, kisebb-nagyobb virágokkal örvendeztetik meg az arra járókat. Elismerés illeti Budapest VI. kerületét a zöldítés ilyen példaértékűen komolyan vételéhez, s remélhetőleg a jövőben egyre több helyen találkozhatunk országsszerte ezzel a megoldással.

Budapesten a következő helyeken tekinthetők meg a felállított növénykandeláberek:

- Szondi utca 67. – Szent Család Plébánia
- Nagymező utca 1. – Nagymező utca és Király utca sarkok
- Király utca 70-72.

„Ígéretes megoldásnak tűnik.”

